

EŞQ QİBLƏSİ

*İmam Xomeyninin (r.ə.)
şe`rlərindən seçmələr*

(üçüncü nəşr)

3

Bakı-2011

Tərcümə edəni: Məmməd Mübariz ƏLİZADƏ
Redaktoru: Lalə ƏLİZADƏ

*İİR-in Azərbaycandakı Mədəniyyət Mərkəzi
kitabın nəşrinə sponsorluq etmiş və
onu çapa hazırlamışdır.*

ALLAHIN ADI İLƏ!
İmam Xomeyninin (r.ə.)«Eşq qibləsi»
kitabının üçüncü nəşrinə
müqəddimə

Həzrət İmam Xomeyninin (r.ə) zahiri şəxsiyyəti siyasi rəhbərlik idi, lakin o yalnız adi bir siyasətçi deyildi, həm də filosof, arif və fəqih olan bir siyasətçi idi. Fəlisofdur, ona görə də aqlanı və düşüncəli siyasət yürüdü. Arifdir və zahiri şeylərlə kifayətlənmir və dərin irfani mərifətlə təslim, təvəkkül və Haqq-Təalanın məşiyətinə razılığın ən ali mərtəbəsində qərar tutur və son dərəcə zahidlik və sadə yaşayışda İslam rəhbərliyinin və dini idarəçiliyin bir nümunəsini dünyaya göstərdi və onların heyrətinə səbəb oldu. İmam bir fəqihdir ki, özünü və müqəllidlərini şəriətin olar-olmazlarına, Məhəmməd Peyğəmbərin (s) halal-haramına riayət etməyə borclu bilir. Əlbəttə, onun fiqhi fəlsəfi baxış və irfani mərifətlə vəhdətdədir.

Həzrət İmam Xomeyni (r.ə) İslami İran mədəniyyətini çox dərindən bildiyi üçün özünün əksər kitab və əsərlərində Hafiz və Mövlana kimi ariflərin şeirlərini nümunə olaraq göstərmişdir (100-dən artıq yerdə). O həzrət bu

məmləkətin əksər arifləri, alimləri və hikmət sahibləri kimi özünün fitri istedadının köməyi ilə gəncliyin ilk illərindən başlayaraq ömrünün axırına qədər şeir yazmışdır. Şeir yazmaq imam üçün həm də bir ruhi zərurət idi. Bu zərurəti onun əksər qəzəllərindən kəşf etmək olar. Bu mərhələdə imam o şəxslərdəndir ki, xüsusi hal və məqamda açılmaz sirlərin təzyiqi altında və zövq zərurətinin təsiri ilə şeir yazırdı.

İmam Xomeyninin şeirləri bu günlər hamı tərəfindən bəyənilir və sevilir. “Eşq qibləsi” adı ilə çap olunan bu şeirlər məcmuəsi Azərbaycan Respublikasının mədəniyyətsevər xalqı tərəfindən maraqla qarşılandığı və bu kitaba olan tələbatı nəzərə alaraq İran İslam Respublikasının Azərbaycanadakı Səfirliyinin Mədəniyyət Mərkəzi tərəfindən üçüncü dəfə çap olunur. Ümid edirik bu dəyərli şeirlər məcmuəsi bütün şeirsevər oxucuların könlünü oxşayacaq.

*İbrahim Nuri
İİR-in Azərbaycandakı Səfirliyinin
Mədəniyyət Mərkəzinin sədri.
26.05.2011. Bakı*

ÖN SÖZ

Şe`r - İmam Xomeyninin (r.ə.) əndazəyə sığmayan yaradıcılıq qüdrətinin gerçəkləşməsi üçün bir pəncərədir.

Həqiqətən, insan nə üçün şe`r yazır? Şair öz şe`ri ilə dünyanı öz nizamında düzür, qurur, yaşadır.

Görünür ki, İmam Xomeyniyə (r.ə.) onun dini, elmi və siyasi fəaliyyəti bəs etmirdi.

Onun daxili aləmində hansısa qüvvə onu vadar edirdi ki, görüb-bildiyi dünyanı bir daha başqa nizamda göstərsin.

İmam Xomeyninin (r.ə.) mənzum irsi barədə eşidəndə mərhum atam təəccüblənmişdi. Bu qədər zəngin və çoxtərəfli fəaliyyət göstərmiş şəxs yüksək peşəkarlıq və fədakarlıq tələb edən şe`rə nə isə verə bilərdimi? Özü də fars şe`rinə? İmamın şe`rlərini diqqətlə oxuyandan sonra şe`r xiridarı olan atam bircə cümlə demişdi: «Bu şe`rləri yazmış şair Hafizdən, güclü idi». Sonra da əlinə qələm

götürüb onları Azərbaycan dilinə çevirmişdi. Çünki İmam Xomeyninin(r.ə) şe`rləri siyasətçinin, fəqihin və vaizin yox, şairin qələmindən çıxmışdı. Atam şe`r vurğunu idi və çalışırdı ki, xalqımız yaxşı şe`ri öz dilində oxuya bilsin.

Əsl şe`r – sirdir. Şairlik sehrbazlığa bənzəyir. Adı sözlərin düzülüşündən bənzərsiz bir dünya yaranur. İmam Xomeyni(r.ə.) də öz şe`rləri ilə həm görmək istədiyi dünyanı göstərib, həm də öz daxili dünyasını dünyaya açıb.

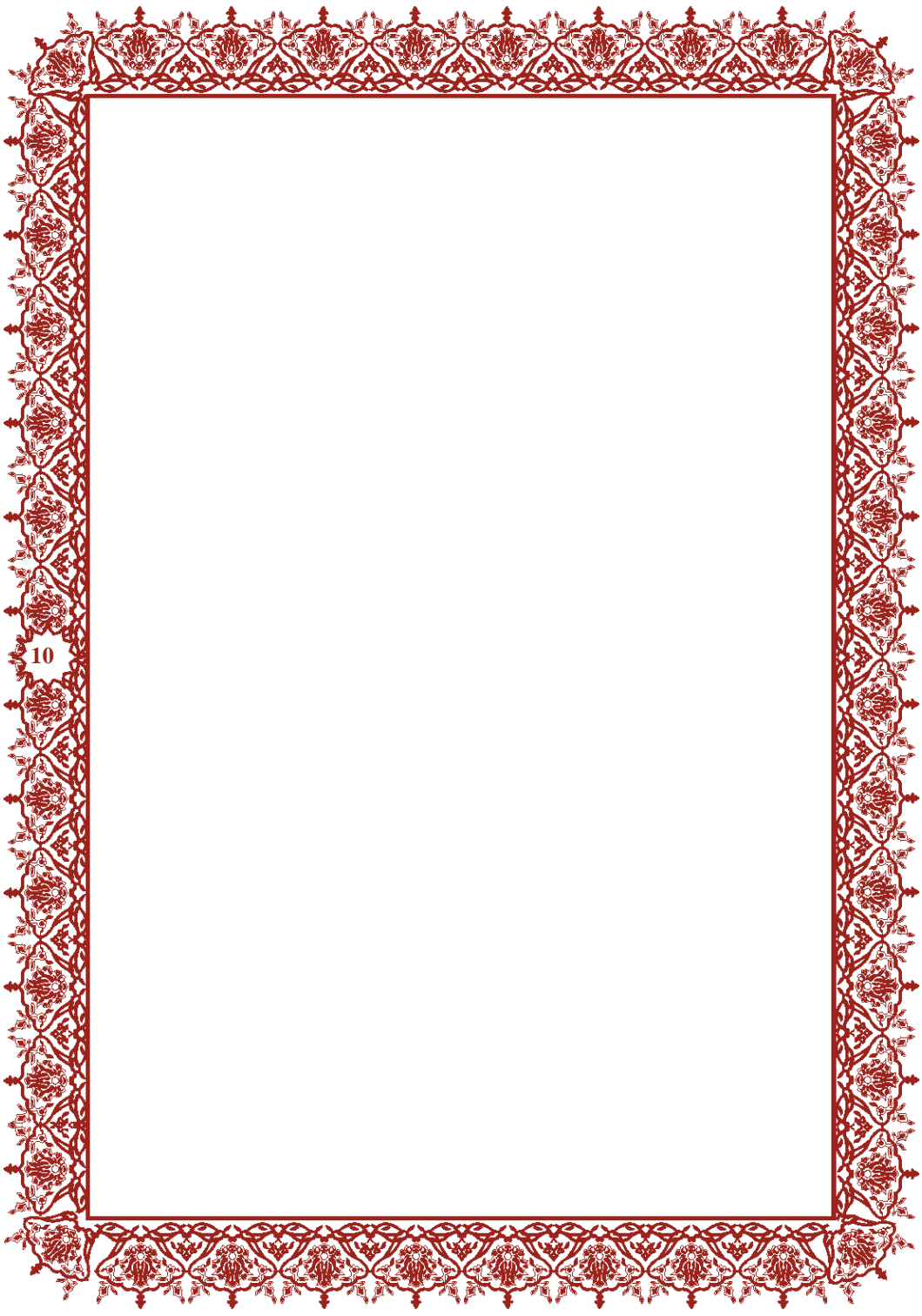
Bu şe`rlər qüdrətli bir ən`ənənin bünövrəsi üzərində durur. Şərq – islam şe`ri hər sətirdə özünü büruzə verir. Burada həm ərəb, həm fars, həm türk poeziyasının Şərqə və dünyaya verdiyi bütün töhfələr mövcuddur. Əksər şairlərdən fərq bircə ondadır ki, bu şe`rləri yazmış şəxs yalnız şe`r və söz dünyasında deyil, həm də siyasət və cəmiyyətdə də öz təxəyyülünü gerçəkləşdirə bilmişdir. Yadıınıza şair sərkində və dövlət başçılarını salın. Belələri çoxmudur?

XX əsr siyasətinə nadir şəxs kimi daxil olmuş İmam Xomeyni(r.ə.) öz şe`rləri ilə ulu Şərqi qədim şe`r ən`ənələrinin davamçısı olduğunu sübut etmişdir. Ulu Şərq, islam şe`rlərini və müasir dünya siyasətini özündə qovuşdurmuş İmam Xomeyni(r.ə.) oxucularına sanki deyir:

«Gərđiři-dövrən qırılmazdır, dünənsiz bu gün, bu günsüz sabah yoxdur».

Azərbaycanda klassik Şərq şe`rinin biliciləri çoxdur. Bu tərcümələr onlara həmişəyaşar şe`rin taleyi barəsində düşünməyə imkan verir. Düşünməyə, müqayisə etməyə, həzz almağa...

ZƏRDÜŞT ƏLİZADƏ,
Filologiya elmləri namizədi.

QƏZƏLLƏR

GÖZƏLLİK ŞƏRHİ

Var elə gözmü görməsin Ay kimi nurlu surətin?
Hansı qulaq eşitməmiş yüksələn haqla də`vətin?

Həmı cahanda axtarır təkcə ayağının izin,
Yox elə əl uzanmasın süfrənə varsa ne`mətin.

Eşq yolunda yolçuyam, xirqə və məsnəd atmışam,
İki cahana vermərəm könlüm açan vəcahətin.

Qəddini sərvqədlərin almaz o kəs qara pula,
Kim yuxuda görüb sənin bir kərə sərv qamətin.

Qibləsi olmasın deyə hansı yana çevirsin üz
Kim ki, cahanda axtarır mənzilini o afətin?!

Hər tərəf eşq mənzili, yarım o yerdədir mənim,
Korbeyin axtarar əbəs məskənini, tapar çətin.

Mən nə deyim ki, görmədi, görməyəcəkdir axtaran,
Çatma qaşınla xaç telin qeyri olan vəcahətin.

Elmü ağıl büsatını yığdı, ucaldı eşq ilə,
Hər o kəsin ki, başına vurdu sənin məhəbbətin.

Bu qələmi qırıb da, bu dəftərimi cırım gərək,
Şərh edə bilməsəm əgər cüvəsini məlahətin.

شرح جلوه

دیده‌ای نیست نبیند رخ زیبای تورا

نیست گوش‌ی که همی نشنود آوای تورا

هیچ دستی نشود جز بر خوان تو دراز

کس نجوید بجهان جز اثر پای تورا

رهرو عشقم و از خرقه و مسند بیزار

بدو عالم ندهم روی دل آرای تورا

قامت سروقدان را به پیشیزی نخرد

آنکه در خواب ببیند قد رعنائی تورا

بکجا روی نماید که تواش قبله نه‌ای

آنکه جوید بحر م‌منزل و ماوای تورا

همه جا منزل عشق است که یارم همه جاست

کور دل آنکه نیابد بجهان جای تورا

با که گویم که ندیده است و نبیند بجهان

جز خم ابرو و جز زلف چلیپای تورا

دکه علم و خرد بست، در عشق گشود

آنکه میداشت بسر علت سودای تورا

بشکنم این قلم و پاره کنم این دفتر

نتوان شرح کنم جلوه والای تورا

SİRLƏR XƏLVƏTXANASI

Gəlmişəm meyxanəyə, çün ehtiyacım var buna,
Gəlmişəm səcdə edəm əhli-təriq əshabına.

Sirr xəlvətxanəsindən yox əlimdə bir xəbər,
Sirbilən piri-muğanın gəlmişəm dərbarına.

Asitanından məni min zillətilə qovdular,
Bağrıdağlı dönmüşəm səhradan indi yanına.

Zahid öz səccadəsi, sufi dəxi öz xirqəsi,
Mən də öz nəğməmlə gəldim muğların dərğahına.

Deyrdən qəm tapdığı könlümlə getdim məscidə,
Yana-yana gəlmişəm, qalmış ümidim tək sana.

İki aləmdə üzün nuri ki, qovğa qaldırıb,
Yüz diləklə gəlmişəm hər zərrənin ünvanına.

نهانخانه اسرار

بر در می‌کده از روی نیاز آمده‌ام

پیش اصحاب طریقت بنماز آمده‌ام

از نهانخانه اسرار ندارم خبری

بدر پیر مغان صاحب راز آمده‌ام

از سر کوی تو راندند مرا با خواری

با دلی سوخته از بادیه باز آمده‌ام

صوفی و خرقه خود، زاهد و سجاده خویش

من سوی دیر مغان نغمه نواز آمده‌ام

با دلی غمرده از دیر به مسجد رفتم

بامیدی هله با سوز و گداز آمده‌ام

تا کند پرتو رویت بدو عالم غوغا

بر هر ذره به صد راز و نیاز آمده‌ام

MEHRAB QİBLƏSİ

Çatması kəc qaşının qibleyi-mehrabımdır,
Hörüyün eşməsi əsrari-təbü tabımdır.

Könül əhlinin əgər vəsfdə var adabı,
Üzünü, zülfünü öymək mənim adabımdır.

Hər nə ki gördüm həriflərdən, ayıqlıqdan idi,
Məstlər içrə ayıqlıq yuxu əsbabımdır.

16

Müddəilər üzər elmü-əməl okyanında,
Huşsuzam, məstəm, mey sağəri girdabımdır.

Öz günahından hamı tövbə edib, üzr istər,
Tövbəkarım mənə taətdəki əhbabımdır.

Vermərəm mən bu yolu başqa yola vəllahi,
Yoğrulan gül üzün eşqiylə geli-abımdır.

Hər kəsin bir payı vardırsa qəmə şadlıqdan,
Mayası şadlığımın camda meyi- nabımdır.

قبله محراب

خم ابروی کجبت قبله محراب من است
تاب گیسوی تو خود راز تب و تاب من است
اهل دل را به نیایش اگر آدابی هست
یاد دیدار رخ و موی تو آداب من است
آنچه دیدم ز حریفان همه هشیاری بود
در صف می زده بیداری من خواب من است
دریم علم و عمل مدعیان غوطه ورنند
مستی بیهشی می زده گرداب من است
هر کسی از گنهش پوزش و بخشش طلبد
دوست در طاعت من غافر و توآب من است
حاش لله که جز این ره، ره دیگر پویم
عشق روی تو سرشته بگل و آب من است
هر کسی از غم و شادی است نصیبی او را
مایه عشرت من جام می ناب من است

TƏNHƏ BÜT

Xoş o gündən ki, hamı sakini-meyxanə olaq,
Çıxaraq aqlın əlindən dəli-divanə olaq.

Qıraraq güzgüsünü fəlsəfinin, ürfanın,
Bütlərin məskəni bu karvana biganə olaq.

Xanəgah, deyri atıb, mədrəsəni tərk edərək
Varlığı tapdalayıb, dəhərdə fərzanə olaq.

Özümüzdən keçərək, vasil olaq dildarə,
Şam tək ay üzünün valehi, pərvanə olaq.

Hamı bəndi qırıb, hər danəyə göz tikməyərək
Çalışaq, bəlkə şikari-boti-yekdanə olaq.

Əql sərxoşluğunu başdan ataq, huşa gələk,
Bir qədəh badə ilə aqili-məstanə olaq.

بت یکدانه

خرم آنروز که ما عاکف میخانه شویم
از کف عقل برون جسته و دیوانه شویم
بشکنیم آینه فلسفه و عرفان را
از صنمخانه این قافله بیگانه شویم
فارغ از خانقه و مدرسه و دیر شده
پشت پایء زده بر هستی و فرزانه شویم
هجرت از خویش نموده سوی دلدار رویم
واله شمع رخس گشته و پروانه شویم
از همه قید بریده ز همه دانه رها
تا مگر بسته دام بت یکدانه شویم
مستی عقل ز سر برده و آئیم بخویش
تا بهوش از قدح باده مستانه شویم

RİNDLƏRİN MƏZHƏBİ

İki dünyanı könüldən çıxaran dərvişdir,
Zahirə, batinə bağları qıran–dərvişdir,

Xanəgah, xirqə yaraşmaz işinə rindlərin,
Ondan, həm bundan uzaqda dayanan dərvişdir.

Başə dərviş tacı qoymuş hamı dərviş deyil,
Papağa, can-başə biganə olan dərvişdir.

Qurma zikr halqası, zənn etmə yarın zakirdir,
Zakiri ortada zakir tanıyan dərvişdir.

Kim cəmaət arasında desə: mən dərvişəm,
O, həqiqətdə deyil, dildə qalan dərvişdir.

Könlünün əmri ilə dərviş olan bir sufi,
Quludur hümmətinin, bəs qul haçan dərvişdir?!

مذهب رندان

آنکه دل بگسلد از هر دو جهان درویش است

آنکه بگذشت ز پیدا و نهان درویش است

خرقه و خانقه از مذهب رندان دور است

آنکه دوری کند از این و از آن درویش است

نیست درویش که دارد کله درویشی

آنکه نادیده کلاه و سر و جان درویش است

حلقه ذکر میارای که ذاکر یار است

آنکه ذاکر بشناسد بعیان درویش است

هر که در جمع کسان دعوی درویشی کرد

بحقیقت نه که با ورد زبان درویش است

صوفی ای کو بهوای دل خود شد درویش

بنده همت خویش است چسان درویش است

SƏRVİN KÖLGƏSİ

Kirpiyi, qaş ı onun oxla kamandır h l  d ,
Z lf n n silsil si  tr saçandır h l  d .

Biz hamı getm d yik bařdakı s vda yolunu,
Osa dilb rlik il  canlar alandır h l  d .

Biz sıgındıqsa onun s rv boyu say sin ,
Anlamımdan m nim o say  n handır h l  d .

M nd  yoxdur el  can-bař ki, ona h dy  edim,
 z  bařdan ayaęa ruhi-r vandır h l  d .

Baęrı yanmıř m n onun ř m  z  p rvan siy m,
O g z l  z ki,  yan idi,  yandır h l  d .

M l yin bizl r   atmaz  li f xr etm kd ,
« ll m- l- sma» s z  dild  r vandır h l  d .

سایه سرو

ابرو و مژه او تیر و کمان است هنوز

طره گیسوی او عطر فشان است هنوز

ما به سوداگری خویش روانیم همه

او به دلبردگی خویش روان است هنوز

ما پی سایه سروش به تلاشیم همه

او زیندار من خسته نهان است هنوز

سرو جانی نبود تا که به او هدیه کنم

او سرا پای همه روح و روان است هنوز

من دل سوخته پروانه شمع رخ او

رخ زیبایش عیان بود و عیان است هنوز

قدسیان را نرسد تا که به ما فخر کنند

قصه علم الاسما به زبان است هنوز

PƏRDƏNİŞİN

Sübhi-əzəldən sənə sarı bu karvan gedər,
Çatsa da sonsuz gecə təkə bu yoldan gedər.

Valehü-heyrən hamı eşqin ilə qərq olub,
Bağrı yanar hər biri tabü-təvandən düşər.

Qaldır üzündən niqab, göstər o rüxsarını,
Zahirə çıxsın o ki, cümlə dalıncan gedər.

Pərdənişin dilbərim, görmək üçün gül üzün,
Can uduzub qəlbini, qəlb isə candan keçər.

Meykədədə rindlər yadın ilə məst olar,
Bütədə zahidləri adın ilə mürgülər.

Çatma qaşındır kaman, ox–qara kirpiklərin,
Gəl bu yanar könlümü al hədəf, ey simbər!

پرده نشین

این قافله از صبح ازل سوی تو رانند
تا شام ابد نیز بسوی تو رانند
سرگشته و حیران همه در عشق تو غرقند
دل سوخته هر ناحیه بی تاب و توانند
بگشای نقاب از رخ و بنمای جمالت
تا فاش شود آنچه همه در پی آنند
ای پرده نشین در پی دیدار رخ تو
جانها همه دل باخته دلها نگرانند
در میکده رندان همه در یاد تو مستند
با ذکر تو در بتکده‌ها پرسه زنانند
ای دوست دل سوخته‌ام را تو هدف گیر
مژگان تو و ابروی تو تیر و کمانند

SİRRİN MƏHRƏMİ

Ay üzün həsrət odunda alışıb-yanmadayıq,
Nə qədər biz bu qəmin dərdinə qatlanmalıyıq?!

Görməsəm gül üzün, hicran gecəsi bitməz olar,
Nazlanırsan hələ də, bizsə niyazlanmalıyıq.

O gün olsun açasan qapımızı, pərdəmizi,
Başla, canla ayağın altına yaslanmalıyıq.

Bir işarətlə görüş və`dəsi versə bizə yar,
Qəbrdə saz ilə, avaz ilə şadlanmalıyıq.

İnanarsaq ki, sığınmaq yerimiz vardır evində,
Nə sənəmxanəyə, nə Kə`bəyə yollanmalıyıq.

Saqiya, gizli o küpdən ki, onu yad görə bilməz,
Sirdaşıq, camımıza tök ki, biz hallanmalıyıq.

محرم راز

در غم هجر رخ ماه تو در سوز و گدازیم

تا به کی زین جانکاه بسوزیم و بسازیم

شب هجران تو آخر نشود رخ نسمائی

در همه دهر تو در نازی و ما گرد نیازیم

آید آنروز که در باز کنی پرده گشائی

تا بخاک قدمت جان و سر خویش ببازیم

به اشارت اگر موعده دیدار دهد یار

تا پس از مرگ به وجد آمده در ساز و نوازیم

گر به اندیشه بیاید که پناهی است بکویت

نه سوی بتکده رو کرده نه راهی حجازیم

ساقی از آن خم پنهان که ز بیگانه نهان است

باده در ساغر ما ریز که ما محرم رازیم

YARIN ƏTRİ

Bilmirik biz ki, ona aşiqi-zarıq hamımız,
Məstü avarə o gülüzlüyə xarıq hamımız.

Tərk edib hər iki dünya evini, bilməyirik
Qəməsi ardınca səhrada qaçarıq hamımız.

Eşq meyخانəsi sakinləriyik əvvəldən,
O qəribə kuzədən məstü xumarıq hamımız.

Gülşənindir ki, onun hər nədə yaxşı qoxu var,
İyləsək onları, yar ətri duyarıq hamımız.

Nə camal var, nə cəmil yarın üzündən başqa,
Qəmi ilə danışib, həm də susarıq hamımız.

Bilmədən ki, hamımız baş itirib heyranıq,
Sə`y ilə üz-üzə hər yerdə durarıq hamımız.

عطر یار

ما ندانیم که دل بسته اوئیم همه
مست و سر گشته آن روی نکوئیم همه
فارغ از هر دو جهانیم و ندانیم که ما
در پی غمزه او بادیه بوئیم همه
ساکنان در میخانه عشقیم مدام
از ازل مست از آن طرفه سبوئیم همه
هر چه بوئیم ز گلزار گلستان وی است
عطر یار است که بوئیده و بوئیم همه
جز رخ یار جمالی و جمیلی نبود
در غم اوست که در گفت و مگوئیم همه
خود ندانیم که سر گشته و حیران همگی
پی آنیم که خود روی بروئیم همه

SƏDAQƏT İDDİASI

Sən ki, adəmzadəsən, bəs «əlləməl-əsman» hanı?
«Qabə-qovseynin» hara getmişdir, «ov ədnan» hanı?

Dar ağacında çəkirsənsə «Ənəl-həğ» nə`rəsi,
Həq tələbsənsə bu cür «inniyyətin», «innan» hanı?!

Saf sufisənsə əynindən çıxar bu xirqəni,
Dəm vururdun çox özündən; şeypurun, zurnan hanı?!

30

Ey qələndər, satma zahidlik, üzündən tökmə su,
Söylə, zahidsən əgər, tərək etdiyən dünyan hanı?

Bu ibadətlər ki, etdik kəsbdir ən yaxşısı,
İddəan ixlas, özünsən xudpəsənd, mə`nan hanı?

Əl çək, ey mürşid, məni də`vətdən öz ətrafına,
«La ilahən» dinlədim, bəs ardınca «illan» hanı?

Təb`i künd şair, o murdar xaməni qır, at daha,
Xalqı az incit, utan, Allahdan pərvan hanı?

دعوی اخلاص

کر تو آدم زاده هستی علم الاسما چه شد
قاب قوسینت کجا رفته است او ادنی چه شد
بر فراز دار فریاد انا الحق میزنی
مدعی حق طلب انیت و انا چه شد
صوفی صافی اگر هستی بکن این خرقه را
دم زدن از خویشتن با بوق و با کرنا چه شد
زهد مفروش ای قلندر آبروی خود میریز
زاهد ارء هستی تو پس اقبال بر دنیا چه شد
این عبادتها که ما کردیم خوبش کاسبی است
دعوی اخلاص با این خود پرستیا چه شد
مرشد از دعوت بسوی خویشتن بردار دست
لا الهت را شنیدستم ولی الا چه شد
ماعر بیمایه بشکن خامه آلوده ات
کم دل آزاری نما، پس از خدا پروا چه شد

YANMIŞ AŞIQ

Pərdə qaldır, daha naz etmə, camalın göstər!
Bağrıqan aşiq o rüxsarını görmək istər.

Ətəyindən sənin ey dust, daha çəkmərəm əl,
Xəstə canımda rəməq, ya ki, nəfəs var nə qədər.

Gözəlim, hüsnün önündə nə qədər dilbər var.
Dalğalı bir dəniz üstündə saman tək görünər.

Qanadı yansa bahardan pay alammaz bülbül,
Qarğa meydan sulayar, arı səsiylə öyünər,

Ürəyim dərdinə kimdən, haradan çarə gəzim?
Mən kimi haqq arayan varmı ki, fəryada yetər,

Belə hay-küy, belə qovğa ki, bu afaqı tutar,
Karvanın zəng səsidir mənzili dildarə gedər.

عاشق سوخته

پرده بردار ز رخ چهره گشاه ناز بس است
عاشق سوخته را دیدن رویت هوس است
دست از دامنت ای دوست نخواهم برداشت
تا من دلشده را یک رمق و یک نفس است
همه خوبان بر زیباییت ای مایه حسن
فی المثل در بر دریای خروشان چو خس است
مرغ پر سوخته را نیست نصیبی ز بهار
عرصه جولانگه زاغ است و نوای مگس است
داد خواهم غم دل را بکجا عرضه کنم
که چو من دادستان است و چو فریادرس است
این همه غلغل و غوغا که در آفاق بود
سوی دلدار روان و همه بانگ جرس است

ŞADLIQ FƏSLİ

Yol verin, əl çala-çala kuyi-nigarə gəlmişəm,
Rəqs edərək, qulaq asam nəğməyi-tarə gəlmişəm.

Hasili ömrümün əgər bir ötəri baxışsa da,
Qəlbim o bir baxış üçün gör necə parə gəlmişəm.

Can gətirər zərif əlin, yazda verərsə cami-mey,
Yazdır, o badədən tapam ömri-dübarə, gəlmişəm.

34

Fəsl-i-tərəbdə mütrübü eşqin hara qoyub gedib,
Mən tərəb eşqinə düşüb, məst o diyarə gəlmişəm.

Meyxanəni açın ki, mən qətlgahından eşqimin
Baxmaq üçün doyunca o laləüzərə gəlmişəm.

Zöhd libasını cırıb, atmışam hər bəla torun,
Vəcd ilə valeh olmağa sevgili yarə gəlmişəm.

Görməyə qəlb Kə`bəmin gül üzünün səfasını,
Dal çevirib Səfaya mən, şəhri-nigarə gəlmişəm.

فصل طرب

دست افشان بسر کوی نگار آمدهام

پای کویان ز پی نغمه تار آمدهام

حاصل عمر اگر نیم نگاهی باشد

بهر آن نیم نگه با دل زار آمدهام

باده از دست لطیف تو در این فصل بهار

جان فزاید که در این فصل بهار آمدهام

مطرب عشق کجا رفته در این فصل طرب

که بعشق و طربش باده گسار آمدهام

در میخانه گشائید که از مسلخ عشق

به هوای رخ آن لاله عذار آمدهام

جامه زهد دریدم رهم از دام بلا

باز رستم ز پی دیدن یار آمدهام

بتماشای صفای رخت ای کعبه دل

بصفا پشت و سوی شهر نگار آمدهام

YARIN YÜKÜ

Üzümə meykədənin ki, qapısın bağladılar,
Qəmimi meysatana etməli oldum izhar.

Eşq peymanəsi, ol saqiyyə qurban gedərəm,
O gözəl surətə qəlbim dolusu eşqim var.

Yanaram şəm 'i odunda necə bir pərvanə,
Məcnunam, bir dəli-divanə, yerim səhralar.

36

Kimə bu qəmli könül sirrini izhar eləyim?
Könlüm o köhnə sənəkdən qədəh ilə mey umar,

Mey dolu camı gətir, al kitabı qarşımdan,
Burda axtardığımı bəlkə könül orda tapar,

Elmin, ağlın hörümündən mey içib ayrılıram,
Bəlkə zülfü hörümündə mənə yer versin o yar.

بار یار

اکنون که در می‌کده بسته است برویم

بهتر که غم خویش به خمار بگویم

من کشته آن ساقی و پیمانۀ عشقم

من عاشق دل‌داده آن روی نگویم

پروانه صفت در بر آن شمع بسوزم

مجنونم و در راه جنون بادیه پویم

راز دل غمدیده خود را به که گویم

من تشنه جام می از آن کهنه سبویم

بردار کتاب از برم و جام می آور

تا آنچه که در جمع کتب نیست بجویم

از پیچ و خم علم و خرد رخت ببندم

تا بار دهد یار به پیچ و خم مویم

EŞQ YOLU VƏ RƏSMİ

Kim onun kuyinə baş qoymasa, azadə deyil,
Dəpgahında canını verməsə, dildadə deyil.

Yoxluğu eşq yolunda elə, ey dust, qəbul,
Kimdə varlıq həvəsi var, o bəşərzadə deyil.

Biz və sən eşq yolu-rəsmi hardan bilirik?
Huşu başında olan məsti meyü badə deyil.

Kuyinə qoymaq ayaq, başa ayaq qoymaqdır,
Özünü var tanıyanlar buna amadə deyil.

Uzun illər tələb eylər tapasan yol eşqə,
Meyxanə rindlərinə xas bu yol sadə deyil.

Dərvişin xirqəsi şah tacı kimi bir şeydir,
Tac qoyan, xirqə geyən fərqi bu mə'nada deyil!

Rəngə, ətrə vurulan, dilbər üzü görməyəcək,
Hər kimin var belə bir eybi, o azadə deyil.

راه و رسم عشق

آنکه سر در کوی او نگذاشته آزاده نیست

آنکه جان فکند در درگاه او دلداده نیست

نیستی را برگزین ای دوست اندر راه عشق

رنگ هستی هر که بر رخ دارد آدم زاده نیست

راه و رسم عشق بیرون از حساب ما و توست

آنکه هشیار است و بیدار است مست باده نیست

سر نهادن بر در او پا بسر بنهادن است

هر که خود را هست داند پا بسر بنهاده نیست

سالها باید که راه عشق را پیدا کنی

این ره رندان میخانه است، راه ساده نیست

خرقه درویش همچون تاج شاهنشاهی است

تاجدار و خرقه دار از رنگ و بو افتاده نیست

تا اسیر رنگ و بویی، بوی دلبر نشنوی

هر که این اغلال در جانش بود آماده نیست

BAHAR

Bahar gəldi aparsın qəm, yeni qəmlər əyan oldu,
O qəddi sər v dərdindən ürək, can laxta qan oldu,

Sevənlər dəstə-dəstə bağlayıb yük köçdülər, amma
Bizim əhvalımız, qaldıq geri, xeyli yaman oldu.

Gülün hicrində bülbül, bülbülənsə gül fərağında,
Gülüstanda hərə öz şivəsi ilə nəğməxan oldu.

Səba dildarımın gül çöhrəsindən örtüyü aldı,
Mənim tək döndü Məcnuna ona hər kim baxan oldu.

Bahar gəldi gülüstandan, soyuq qaçdı, sarı getdi,
Günəşdən bağ yaşillandı, çəmən gülgün liqa oldu.

Bahar gəldi, bahar gəldi, gülüzlü növbahar gəldi,
De, aşıqlər mey içsinlər, xumar qalmaq fəna oldu.

بهار

بهار آمد که غم از جان برد غم در دل افزون شد
چه گویم که غم آن سرو خندان جان و دل خون شد
گروه عاشقان بستند محملها و وارستند
تودانی حال ما و اماندگان در این میان چون شد
گل از هجران بلبل، بلبل از دوری گل هر دم
بطرف گلستان هر یک بعشق خویش مفتون شد
حجاب از چهره دلداری ما صبا بگرفت
چومن هر کس بر او یک دم نظر افکند مجنون شد
بهار آمد ز گلشن برد زردیها و سردیها
بیمن خور، گلستان سبز و بوستان گرم و گلگون شد
بهار آمد بهار آمد بهار گل عذار آمد
بمیخواران عاشق گو خمار از صحنه بیرون شد

EŞQİN LƏZZƏTİ

Ləzzətini eşqinin mən tək ürəkdən sevən
aşiqi-nalan bilər.
Təkcə o Məcnundu ki, hicrdə ləzzət duyar,
vəsli də hicran bilər.

Olmamısan dağçapan, hicranın şirinliyin
dadmamısansa hələ,
Naz ilə kim bəslənər, bağı qan insanların
məhnətin hardan bilər?

Şirinin şirinliyi, izzəti, ülvyyəti Xosrova
çatmaz, bəli,
Ondakı ülvyyəti, izzəti Fərhad özü çəkdiyi
ahdan bilər.

Dəhrdə Yusif gərək, ta ki Züleyxa quran
hər tora aldanmaya,
Yoxsa necə Ay, Günəş hüsnü önündə onun
özlərin heyran bilər.

Dəryada kim qərq olar, gördüyü ancaq sudur,
cuşa gələn dalğadır,
Eşq çölündə gəzən, qup-quru sahilləri bağı
gülüstan bilər,

Cilvəsinin əvvəli, axırı yoxdur mənim
sevgili cananımın,
«Necə, neyçün» bilməyən eşqimiz əvvəl nədir?
Həm də nə payan bilər!

لذت عشق

لذت عشق تو را جز عاشق محزون نداند

رنج لذت بخش هجران را بجز مجنون نداند

تانگشتی کوهکن شیرینی هجران ندانی

ناز پرورده ره آورد دل پر خون نداند

خسرو از شیرینی شیرین نیابد رنگ و بویی

تا چو فرهاد از درونش رنگ و بو بیرون نداند

یوسفی باید که در دام زلیخا دل نبازد

ورنه خورشید و کواکب در برش مفتون نداند

غرق دریا جز خروش موج بی پایان نبیند

بادیه پیمای عشقت ساحل و هامون نداند

جلوه دلدار را آغاز و انجامی نباشد

عشق بی پایان ما جز آن چرا و چون نداند

YARIN DİYARI

Getmə meyxanəyə, sən kor-koranə, ey huşyar,
Eşq evində bu riya paltarını geymə, çıxar!

O evin sakini aşıqlər, əliboşlardır,
Oraya basma ayaq, səndə əgər bir şey var!

Vermisən deyrə könül, təsbihin aludəsisən,
Umma ki, meyxanaçı sağərinə mey damızar!

İstəsən sirlərin sirlinə agah olasan,
Qır o təsbihini, bu deyrin qapısından qurtar!

Yoxsa aşiq tək əgər eşq yolundan xəbərini,
Yolu ver yolçusuna, öz başını sağlam apar!

Bu toru aç ayağından, parala, qır qəfəsi,
Aç qanad, uç, sənə yurdunda verər yer dildar!

دیار دلدار

کور کورانه بمیخانه مروای هشیار
خانه عشق بود جامه تزویر بر آر
عاشقاند در آن خانه همه بی سرو پا
سرو پایی اگر ت هست در آن پانگذار
تو که دلبسته تسبیحی و وابسته دیر
ساعر باده از آن میکده امید مدار
پاره کن سبجه و بشکن در این دیر خراب
گر که خواهی شوی آگاه ز سر الاسرار
گر نداری سر عشاق و ندانی ره عشق
سر خود گیر و ره عشق به رهوار سپار
باز کن این قفس و پاره کن این دام از پای
پر زنان پرده دران رو به دیار دلدار

EŞQİN SİRRİ

Hiyləgərlər bu cahanda nə sevir, bixəbərək,
Müstəqil fikri olanlar nə çəkir, bixəbərək.

Başı sevdalıyıq, aqillərin olmaz xəbəri,
Bizsə, huşyarlar hədər hər nə deyir, bixəbərək,

Üzünə aşiq olanlardan alınmazsa xəbər,
Bixəbərlərdən əlac tək belədir, bixəbərək.

Gizlidir pərdə açanlardan eşqin sirri,
Sirr açan, pərdə cıranlar nə edir, bixəbərək.

Sirr budur, aşiq olan məstü xərəbatı olar,
Bilmirik, kim bu yolu öndə gedir, bixəbərək.

Öz əlinlə bizə bir cam ötür, ey saqi
Özgələr harda, necə keyf eləyir, bixəbərək.

سر عشق

ما ز دلبستگی حيله گران بی خبریم

از پريشانی صاحبنظران بی خبریم

عاقلان از سر سودایی ما بی خبرند

ما ز بیهودگی هوشوران بی خبریم

خبری نیست ز عشاق رخس در دو جهان

چه توان کرد که از بی خبران بی خبریم

سر عشق از نظر پرده دران پوشیده است

ما ز رسوایی این پرده دران بی خبریم

راز بیهوشی و مستی و خراباتی عشق

نتوان گفت که از راهبران بی خبریم

ساغری از کف خود بازده ای مایه عیش

ما که از شادی و عیش دگران بی خبریم

MEYİN XUMARLIĞI

Ətir dükanımı, ya ki, bu yerdən ötmüş yar?
Nigar surətimi, Aymı bəzmə nur saçar?

Onun yanından ötübsən, səhər nəsimi, məgər
Ki, ruha qüvvə verər, ətri aləmə dağılar.

Bu qəlbi parəyə lütfünlə qıl kömək, ey dost,
Ümid yolu üzümə aç nazınla, ey dildar!

Hərif açıb qapını yol veribdi meykədəyə,
Sən, öz əlinlə mənə mey ver, ey gülüzlü nigar!

Şərab küpü sağ ikən, düşdü sağər əldən əgər,
Küp ağzını açaraq qüssədən məni qurtar.

İcazə ver, soyunum mən bu hiylə xirqəsini,
Atım kənara, qoyum üz ayağına, ey yar!

خم می

دکه عطر فروشی است و یا معبر یار
ماه روشنگر بزم است و یار روی نگار
ای نسیم سحری از سر کویش آیی
که چنین روح فزایی و چنین غالبه بار
غمزه‌ای تا بگشایی به زخم راه امید
لطفی ای دوست بر این دل شده زار و نزار
در میخانه برویم بگشوده است حریر
ساغری از کف خود بازده ای لاله عذار
خم می زنده اگر ساغری از دست برفت
سر خم باز کن و عقده ز جانم بردار
بر کنم خرقه سالوس اگر لطف کنی
سر نهم بر قدمت خرقه گذارم بکنار

LÜTF KÖLGƏSİ

Bağdan gül ətri yüksəlir, sanki yarım orda olub,
Yarın adıyla bağda bir şənlik günü bərpa olub.

Hər ölkədən etsən güzər, hər zümrəyə salsan nəzər,
Yüz dildə, yüz sözlə onun bəhsi gedər, qovqa olur,

Qəlb oxşayan sərvimdi o, canım onunla ruhlanar,
Gəl, sayəsində lütfünün əyləş, bu yer nurla dolar.

Sən bu qifilləri qır, at, çıx bu qəfəsdən, aç qanad,
Son mənzilə ilk addım at, yardan soraq onda olar.

Bu bəndi parə-parə et, bu dərdlərə bir çarə et!
Avarə ol, avarə et, kimsən, nəsən? İfşa olar.

Bil, bu rəqəmlər olmaz həll, bu xam xəyalətdən çək əl!
Saqi əlindən camı al, bir cam ki, onda «la» olar.

سایه لطف

بوی گل آید از چمن گویی که یار آنجا بود
در باغ جشنی دلپسند از یاد او بر پا بود
بر هر دیاری بگذری بر هر گروهی بنگری
با صد زبان با صد بیان در ذکر او غوغا بود
آن سرودل آرای من آن روح جان افزای من
در سایه لطفش نشین کاین سایه دل آرا بود
این قفلها را باز کن از این قفس پرواز کن
انجام را آغاز کن کانجا زیار آوا بود
این تارها را پاره کن و این دردها را چاره کن
آواره شو آواره کن از هر چه هستی زا بود
بردار این ارقام را بگذار این اوهام را
بستان ز ساقی جام را جامی که در آن لا بود

ƏMANƏT YÜKÜ

İstərəm bir elə qəm ki, mənə qəm xar olasan
Könül istər ki, mənə yarı-dilazar olasan.

Aləmin qiyməti qalmaz mənə bir zərrə qədər,
Gər bu aləmdə mənə yar olasan, yar olasan.

Öpərəm dar ağacından, ölərəm şad, aram,
Sən əgər o ağac altında nigəhdar olasan.

52

Verərəm can, başımın ağrısına uf demərəm,
Sən əgər xəstə bu canıma pərəstar olasan.

O gün, ey yar, cahanda olaram bayraqdar,
Ki, cahan içrə mənə sevgili sərdar olasan,

«Qabe qövseyinə» çatar başım, əgər, ey günəşim,
Bir qaranlıq gecə nurunla havadar olasan.

Çəkərəm qəmli bu könlümdə əmanət yükünü,
Nə əmanət verirəm hafizi-əsrar olasan.

بار امانت

غمی خواهم که غمخوارم تو باشی
دلی خواهم که دل آزارم تو باشی

جهان را یک جوی ارزش نباشد
اگر یارم اگر یارم تو باشی

بیوسم چوبه دارم بشادی
اگر در پای آن دارم تو باشی

به بیماری دهم جان و سر خود
اگر یار پرستارم تو باشی

شوم ای دوست پرچمدار هستی
در آن روزی که سردارم تو باشی

رسد جانم بفرق قاب قوسین
که خورشید شب تارم تو باشی

کشم بار امانت با دلی زار
امانت دار اسرارم تو باشی

ŞƏRAB ALUDƏLƏRİ

Evi, kaşanəsi yox, kim ona aşıqdir əgər,
Quş qanadsızsa, nə danə, nə də bağ dərdi çəkər.

Hüsnünə yarın əsirsənsə, yox ol, ol kəpənək.
Varlığa bağlana bilməz kəpənək zərrə qədər.

54

Var-yoxu tərək eləmək mey içənin adətidir
Əhli-meyxanə edər sahibi-sərvətdən həzər.

Oxşamaz əql ilə elmin yolu divanəliyə,
Demə divanə, bu tor, bu dənə kim salsa nəzər.

Məstü divanə ol, öz nəfsinə qal biganə,
Təkcə bu yolla gedən dust vüsalına yetər.

میگساران

عاشقان روی او را خانه و کاشانه نیست

مرغ بال و پر شکسته فکر باغ و لانه نیست

گر اسیر روی اویی نیست شو پروانه شو

پای بند ملک هستی در خور پروانه نیست

می گساران را دل از عالم بریدن شیوه است

آنکه رنگ و بوی دارد لایق میخانه نیست

راه علم و عقل با دیوانگی از هم جداست

بسته این دانه‌ها و این دامها دیوانه نیست

مست شو دیوانه شو از خویشتن بیگانه شو

آشنا با دوست راهش غیر این بیگانه نیست

EŞQ QİBLƏSİ

Meyxanəni açmaq gərək, gül fəslidir, gəlmiş bahar,
Baş endirmək ol səmtə ki, aşıq onu qiblə sayar.

Sübhün nəsimi bağdakı aşıqlərə müjdə verər,
Könlündə yer vermə, iki dünyada hər ne`mət ki, var.

56

İndi ki, sərvin yam-yaşıl əndamına əl çatmayır,
Məcnun söyüd baş endirib, aşıq əli ondan tutar.

Könlüm əgər gülüzlülər eşqində qəm dəryasıdır
Meydə əlac axtarmalı, sağər meyə çarə tapar.

İndi əgər əl çatmayır gül bağının damanına,
Bir sərvqamət dilbərə bax şövq ilə ləzzət apar!

قبله عشق

بهار شد در میخانه باز باید کرد

بسوی قبله عاشق نماز باید کرد

نسیم قدس بعشاق باغ مرده دهد

که دل زهر دو جهان بی نیاز باید کرد

کنون که دست بدامان سرو می نرسد

به بید عاشق مجنون، نیاز باید کرد

غمی که در دلم از عشق گلعداران است

دوا به جام می چاره ساز باید کرد

کنون که دست بدامان بوستان نرسد

نظر بسرو قدی سرفراز باید کرد

EŞQ DƏNİZİ

Varsa əfsanə cahanda dili-divanəmdir,
Eşq şəm`inə yanan qəlb, özü pərvanəmdir.

Zülfü aşıqlərinin qəlbinə tordursa, əgər,
Dodağı üstə qara xalı mənim danəmdir.

58

Nazlı dilbərlərin aşıqlərinin qovğası,
Həll edən razü-niyazları mənim xanəmdir.

Meykədə kuyi ilə eşq səfası çəməninin
Üzünün taqü-rəvaqı hamı kaşanəmdir.

İldırım nə`rəsi yanmış canımın naləsidir,
Eşq dəryası mənim qətreysi-məstanəmdir.

Şanəmin dişləri yar zülfünə kim həmdəm olub,
Səcdəgahı mələyin indi mənim şanəmdir.

دریای عشق

افسانه جهان دل دیوانه من است

در شمع عشق سوخته پروانه من است

گیسوی یار دام دل عاشقان اوست

خال سیاه پشت لبش دانه من است

غوغای عاشقان رخ غمّاز دلبران

راز و نیازها همه در خانه من است

کوی نکوی میکده باب صفای عشق

طاق و رواق روی تو کاشانه من است

فریاد رعد ناله دل سوز جان من

دریای عشق قطره مستانه من است

تا شد به زلف یار سر شانه آشنا

مسجود قدسیان همگی شانه من است

CANI-CAHAN

Könlümü verdim sənə, yox kimsənəm səndən səva,
Sənsən ey cani-cahan - təkçə çatan imdadıma.

Ey misilsiz gül, sənin rüxsarına mən aşıqəm,
Sənsiz allaha qəsəm, canım da düşməz yadıma,

Mən sənin həmrahınam, bir an belə ayrılmadım,
Neyləyək, bir zəng səsi bizdən yetişməz yanına.

Pərdəni qaldır üzündən, təkçə rüxsarın görüm,
Bundan özgə istəyim yox, and o şirin canına.

Olmasan qoynumda sən, ey pərdəli canan, mənim,
Almaram Qüdsü, satarlarsa əgər bir arpaya.

Cənnət, huri, qəsrlərdən söhbət açma gəl mənə,
Dost üzündən başqa sınımaz bir gözəllik canıma.

جان جهان

بتو دل‌بستم و غیر تو کسی نیست مرا

جز تو ای جان جهان دادرسی نیست مرا

عاشق روی تو ام ای گل بی مثل و مثال

بخدا غیر تو هرگز هوسی نیست مرا

با تو هستم ز تو هرگز نشدم دور، ولی

چه توان کرد که بانگ جرسی نیست مرا

پرده از روی بینداز بجان تو قسم

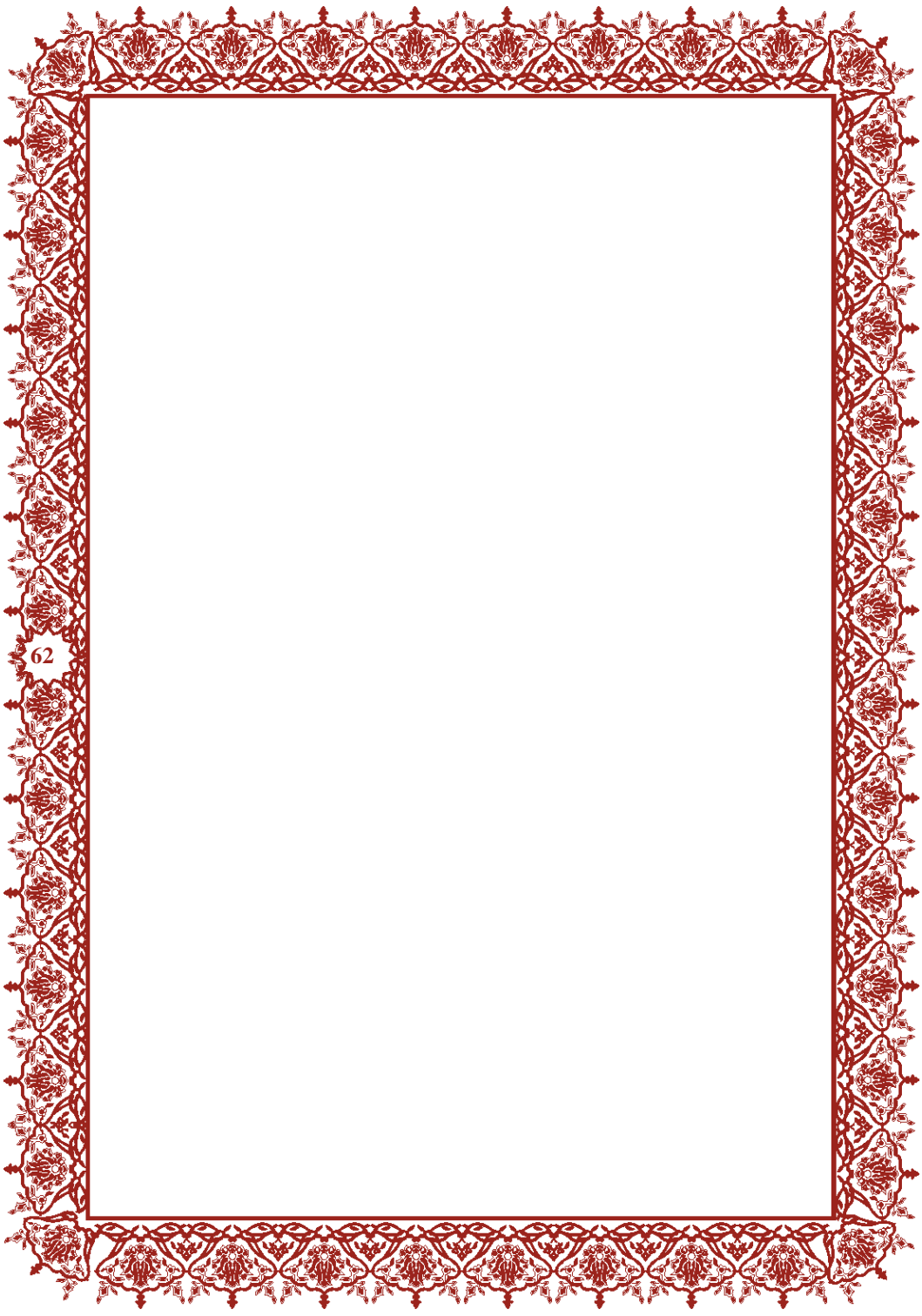
غیر دیدار رخت ملتسمی نیست مرا

گر نباشی برم ای پرده‌گی هر جائی

ارزش قدس چو بال مگسی نیست مرا

مده از جنت و از حور و قصورم خبری

جز رخ دوست نظر سوی کسی نیست مرا

ترجیع بند
TƏRKİBƏND

DÖNÜŞ MƏQAMI

Məstlərin üzünə küpü aç bir an!
Havapərəstlərdən kənarda dayan!

Varlığın sirrini qəbul et məndən
Məktəbdə dözümlü uşaq tək hər an!

Tərəvət bəxş elə səfa gülünə,
Sən ol yaz buludu, gülsə gülüstan!

Onun camalının tarixcəsi ol,
Dinlə, nə söyləyir hezar dastan.

Qaldır piyaləni, ucadan oxu,
Yoxsul sərxoşlara bir belə dastan!

Ey varlıq sirrinin dönüş məqamı,
Al, iç dost əlindən məst edən camı!

نقطه عطف

خم را بگشا به روی مستان

ببیزار شوا از هوا پرستان

از من بپذیر رمز مستی

چون طفل صبور، در دبستان

آرام ده گل صفا باش

چون ابر بهار در گلستان

تاریخچه جمال او شو

بشنو خبر هزارستان

بردار پیاله و فروخوان

بر می زدگان و تنگستان

ای نقطه عطف راز هستی

بر گیر ز دوست جام مستی

Şahidəm, bu şəhər mənə aşına,
Şaham, sevdiyimdir sadə bir gəda.

Aşiqlər fovcunun fərmandehiyəm,
Müt`iyəm vəfasız yar fərmanına.

Şəhəri çulğamış şənü -şövkətim,
Oyuncaq olmuşam tanışa, yada.

Sərxoşam içdiyim o saf şərabdən,
Sevimli yarımdan düşmüşəm cüda.

Aşiqlər deyrini yaradan mənəm,
Var-yoxun uduzmuş rindi-binəva.

Ruhumdan bu nəğmə qopdu nagahan,
Can, könül dilimdən yüksəldi nəva:

Ey varlıq sirrinin dönüş məqamı,
Al, iç dost əlindən məst edən camı!

من شاهد شهر آشنایم

من شاهم و عاشق گدایم

فرمانده جمع عاشقانم

فرمان بر یار بی وفایم

از شهر گذشت نام و ننگم

بازیچه دور و آشنایم

مست از قدح شراب نامم

دور از بر یار دلربایم

سازنده دیر عاشقانم

بازنده رندی نوایم

این نغمه بر آمد از روانم

از جان و دل از زبان و نایم

ای نقطه عطف راز هستی

بر گیر ز دوست جام مستی

Yengimin içində gizli bir sirr var,
Ağlının, dinimin rəmzi sayılar,

Sərxoş aşıqlərin sıralarında
Nə barış, nə savaşı mənə gələr ar.

Fəzada quşların cərgəsindəyəm,
Yerin halqasında dənəm aşikar,

Aşikar gözündə eləyəm, elə.
Saliklər baxanda belə sanarlar.

Yarın camalına heyran olmuşam,
Cənnət bağçasından düşmüşəm kənar.

Gülüzlü yarımın göz qırpımından,
Hurilər nazından bizaram, bizar.

Dilim varmasa da, deyərəm bunu
Nazənin gözəllər yanında aşkar:

Ey varlıq sirrinin dönüş məqamı,
Al, iç dost əlindən məst edən camı!

رازی است درون آستینم

رمزی است برون ز عقل و دینم

در زمره عاشقان سر مست

بی قید ز عار صلح و کینم

در جرگه طیر آسمانم

در حلقه نم‌له زمینم

در دیده عاشقان چنانم

در منظر سالکان چنینم

دل‌باخته جمال یارم

وارسته ز روضه برینم

با غمزه چشم گل‌عذاران

بیزار ز ناز حور عینم

گویم به زبان بی زبانی

در جمع بتان نازنینم

ای قطعه عطف راز هستی

بر گیر ز دوست جام مستی

Bir aşiq ağlayıb, qopardı şivən,
Dostuna söylədi: yapış əlindən.

Dost onu gətirdi şərəbxanəyə,
Bəlkə tövbə tapa bir pir əlindən.

Bir daha eşqdən söhbət açmaya,
Fəqirlik kədəri silə könlündən.

Keçməzsə həyatın bir dərviş kimi,
Dilbərin hicrində düşüb ölərsən.

Meyxana öyünmək yeri deyildir,
Günahdan başını yerə dikərsən.

Şirincə üz tutub bütün dostlara
Astaca, cür`ətlə belə deyərsən:

Ey varlıq sirrinin dönüş məqamı,
Al, iç dost əlindən məst edən camı!

بر خاست ز عاشقی صفیری

می خواست ز دوست دستگیری

او را به شرابخانه آورد

تا توبه کند به دست پیری

از عشق دگر سخن نگوید

تا زنده کند دلش فقیری

درویش صفت اگر نباشی

از دوری دلبرت بمیری

میخانه نه جای افتخار است

جای گنه است و سر بزیری

با عشوه بگو به جمع یاران

آهسته و لیک با دلیری

ای نقطه عطف راز هستی

بر گیر ز دوست جام مستی

Səmavi aləmin gur səsi olan
Əbədi çağrışın bir timsalısan.

Sən, ey dağ qülləsi eşqin, aşıqin,
Zahirin, batinin mürşidi insan!

«Ənəl-həqq» əmrinin kamal cilvəsi,
Cahanın ən yüksək ərşində duran,

Ey eşqin ildırım görmüş Musası,
Laməkan Turunun cilvəgahından,

Sərmədi sirrinin nur aləmində
Şəcərəsi səndən zühura varan,

Fani qələndərlər cəmiyyətində
Lahut sirri kimi aç, eylə bəyan:

Ey varlıq sirrinin dönüş məqamı,
Al, iç dost əlindən məst edən camı!

ای صوت رسای آسمانی

ای رمز ندای جاودانی

ای قله کوه عشق و عاشق

وی مرشد ظاهر و نهانی

ای جلوه کامل انالحق

در عرش مرفّح جهانی

ای موسی صبق دیده در عشق

از جلوه طور لامکانی

ای اصل شجر ظهوری از تو

در پرتو سرّ سرمدانی

بر گوی به عشق سرّ لاهوت

در جمع قلندران فانی

ای قطعه عطف راز هستی

برگیر ز دوست جام مستی

Ey uzağı görən, ey puri-Azər!
Görməyən haqq necə zavalə gedər.

Ey fəraq atəşi dönən gülşənə,
Od səni görəndə soyuyar, söner.

Qaldır o hicabı yarın üzündən
Gül kimi səfalı camalın göstər!

Dildarın Ay üzü, gül yanağından
Oldu qələndərlər şəhri münəvvər.

Zülfünün qıvrımı oldu pərişan,
Batdı gül ətrinə aləm sərəsər.

Dərvişin qulağı, qəlbi, ruhuna,
Yüz dillə təkrar et bu sözü əzbər:

Ey varlıq sirrinin dönüş məqamı,
Al, iç dost əlindən məst edən camı!

ای دور نمای پور آذر

نادیده افول حق ز منظر

ای نار فراق بر تو گلشن

شد بر دو سلام از تو آذر

بردار حجاب یار از پیش

بنمای رخسار چو گل مصور

از چهره گل عذار دلدار

شد شهر قلندران منور

آشفته چه گشت پیچ زلفش

شد هر دو جهان چو گل معطر

بر گوش دل و روان درویش

بر گوی به صد زبان مکرر

ای نقطه عطف راز هستی

بر گیر ز دوست جام مستی

Dözümlü rindlərin uzağı görən,
Dərviş salıqların cərgəsindəsen.

Rahib sifətlilər əldə qədəhlər,
Meydən sərxoş olub, özün itirən,

Zahidlər səfəndə şərab içənlər,
Alim sifətində pis işlər görən,

Dildarə yetişmək yolunda hamı,
Əl üzən dünyada baldan, zəhərdən,

Aləmi unudan bir qədəh meylə.
Bağrı qan meyxorlar xəlvətəgahından,

Eşqdən məst olub, fəryad qoparar,
Qəlbi pak, həyatdan əl üzənlərdən:

Ey varlıq sirrinin dönüş məqamı,
Al, iç dost əlindən məst edən camı!

در حلقه سالکان درویش

رندان صبور دور اندیش

راهب صفتان جام بر کف

آن می زدگان فارغ از خویش

در جمله زاهدان و می نوش

در صورت عالمان و بدکیش

در راه رسیدن به دلدار

بیگانه بود ز نوش یا نیش

فارغ بود از جهان به جامی

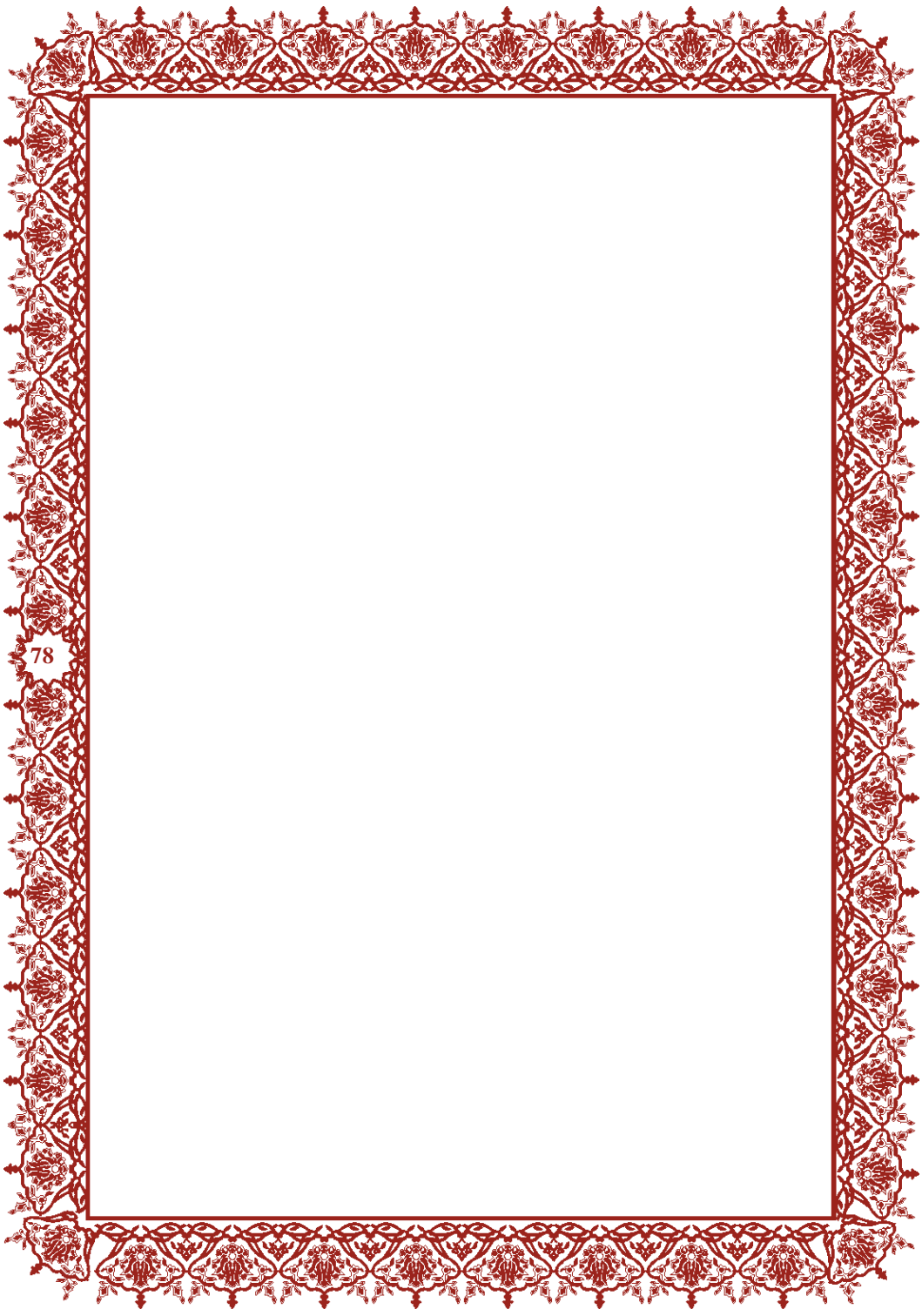
در خلوت می خواران دلریش

فریاد زند ز عشق و مستی

بر پاک دلان مرده از پیش

ای نقطه عطف راز هستی

برگیر ز دوست جام مستی

رباعیات
RÜBAİLƏR

Ey məclisinin şəm'i olan xəstələrin,
Ey dərdinə dərman sayılan xəstələrin.
Gəl ol təbibim ölüm yatağında mənim,
Ey dərdi əliylə sağılan xəstələrin.

Qəlbimdə sən olmadan qərarım yoxdur,
Ey dust, bir özgə qəm küsarım yoxdur.
Divanə olub ağlımı başdan atdım,
Sənsən diləyim, ağılla karım yoxdur.

Ey çöhrəsi xəlvət gahıma nur verən,
Adıyla sınıq qəlbimi Tura çevirən,
O sərv-i-rəvanımı gözəllik bağının
Naqis nəzəri ilə mən kimi yoxdu görən.

ای روی تو شمع محفل بیماران
ای یاد تو مرهم دل بیماران
بر بستر مرگ ما طیبیانه بیا
ای دید تو حل مشکل بیماران

جز یاد تو در دلم قراری نبود
ای دوست بجز تو غمگساری نبود
دیوانه شدم ز عقل بیزار شدم
خواهان تو را به عقل کاری نبود

ای روی تو نور بخش خلوتگاهم
یاد تو فروغ دل نسا آگاهم
آن سرو بلند باغ زیبایی را
دیدن نتوان با نظر کوتاهم

Səndən kimə çatdırım bu fəryadımı mən?
Sən tək dad alandan istəyim dadımı mən?
Lütf et, səni bir baxışla mən eylə süzüm,
Bu işdə unutdurum yüz ustadımı mən.

Ey göz, qapıda, bucaqda gör yar üzünü,
Hər yerdə, qulaq, dinlə onun xoş sözünü!
Ey eşq, arayıb yarımı tap hər yerdə,
Bağla, ey ağıl, xəbərsiz olmaq gözünü!

Ey adı sönük canlara ruh bəxş eyləyən!
Mehrinlə yaralı qəlbə dərmanсан sən.
Zülfün toruna bütün könüllər düşmüş,
Hər dində hamı xəbər tutan var səndən.

از دست تو در پیش که فریاد برم
از دادستان همچو تویی داد برم
گر لطف کنی نوازیم با نظری
صاحب نظران را همه از یاد برم

ای دیده نگر رخس به هر بام و دری
ای گوش صدش بشنو از هر گذری
ای عشق بیاب یار را در همه جا
ای عقل ببند دیده بی خبری

ای ییاد تو روح بخش جان درویش
ای مهر جمال تو دوا ی دل ریش
دلها همه صیدهای دربند تواند
جوینده تو ست هر کسی در هر کیش

Hər kəs ki, qədəm mə`rifətullaha qoyar,
Hər zərrədə, hər yerdə o, Allah arayar,
Atmazsa, unutmazsa o, öz varlığını,
Şirkə qapanar, vəhdətin ətrini duyar.

84
Musa olmadan Kəlim ola bilməzsən,
Tura yol alıb müqim ola bilməzsən,
Həqq cilvəsi səndən səni qurtarmazsa,
Yari-əzələ nədim ola bilməzsən.

Çoxmu öz işimdən belə fəryad eləyim?
Öz etdiyimə hara gedim dad eləyim?
Taətlərimi günah sayırsansa əgər,
Onda günahımdan necə bəs yad eləyim?

آنکس که ره معرفه الله پیوید
پیوسته زهر ذره خدا میجوید
تا هستی خویشتن فرامش نکند
خواهد که ز شرک عطر وحدت بوید

موسی نشده کلیم کی خواهی شد
در طور رهش مقیم کی خواهی شد
تا جلوه حق تو را ز خود نرھاند
بایار ازل ندیم کی خواهی شد

تا چند ز دست خویش فریاد کنم
از کرده خود کجا روم داد کنم
طاعات مرا گناه باید شمری
پس از گنه خویش چسان یاد کنم

Ancaq yarasa camalına həsrət olar,
Parlaq üzünün Günəş qədər şö'ləsi var,
Bir sirrdir hər nə var iki aləmdə,
Hüsnün işığında onlar izhar olar.

Fərzanə ol, at fərasəti, qafil ol!
Elm ilə hünərdən həzər et, cahil ol!
Addımla səfehlik, dəlililik yollarını,
Ya dosta yetiş, ya götür əl, aqıl ol!

Xoş gündür o gün ki, öz-özün tərək edəsən,
Dərviş olub, hər iki cahandan köçəsən,
Tüğyan edərək, hər nə ki var yandırasan:
Hər dini atıb, sidq ilə «ya həqq» deyəsən!

آن کس که رخس ندید خفاش بود
خورشید فروغ رخ زیباش بود
سر است و هر آنچه هست اندر دو جهان
از جلوه نور روی اوفاش بود

فرزانه شو و ز فرّ خود غافل شو
از علم و هنر گریز کن جاهل شو
طی کن ره دیوانگی و بی خریدی
یا دوست بخواه یا بر و عاقل شو

فرّخ روزی که فارغ از خویش شوی
از هر دو جهان گذشته درویش شوی
طغیان کنی و خرمن هستی سوزی
یا حق گویان رسته ز هر کیش شوی

Əfsus, keçib getdi cavan günlərimiz,
Fani bu cahanda olmadı xoş dəmimiz,
Dünya nə üçünmüş hələlik gizli qalır,
Bir ömrü güman ilə başa verdik biz.

Şəm`in oduna düşübdü pərvanə könül,
Mütləq ki, buraxmaz onu qəmxanə könül,
Dərvişlər olan cərgədən əlbət qovular,
Divanə sifət olmasa divanə könül.

Dərviş məqamına çatan tək sənsən,
Sən bu yaralı qəlbim üçün məlhəmsən:
Tufan gəlir güc məni qərq etmək üçün,
Sal yadına, yol öz gəminə göstərəsən!

افسوس که ایام جوانی بگذشت
حالی نشد و جهان فانسی بگذشت
مطلوب همه جهان نهان است هنوز
دیدنی همه عمر در گمانی بگذشت

افتاده بدم شمع پروانه دل
حاشا که رها کند غمش خانه دل
مطرد شود ز جرگه درویشان
دیوانه وشی که نیست دیوانه دل

فریاد رس ناله درویش تویی
آرامی بخش این دل ریش تویی
طوفان فزاینده مرا غرق نمود
یاد آور راه کشتی خویش تویی

Dostlar, bizə, bağrımızdakı qanə baxın!
Bu öldürücü, bəlalı tufanə baxın!
Şur ilə, nəva ilə dolu qəlbimdə,
Asudə, üzüdönük o cananə baxın!

Göyçək üzünün şəm`inə pərvanə mənəm,
Şik qamətinin vurgunu divanə mənəm!
Dilbər, gözəl hicrində pərişan oldum,
Aç üzündən hicabı, ona biganə mənəm.

Kuyında məkan salmayım, bəs nə edim?
Rüxsarına valeh olmayım, bəs nə edim?
Zülfün telinə əsirəm, ey cani-cahan.
Zəncirinə bağlı qalmayım, bəs nə edim?

یاران دل دردمند ما را نگرید
طوفان کشنده بلا را نگرید
از ما دل بی قرار و پر شور و نوا
فارغ دل یار بی وفار نگرید

پروانه شمع رخ زیبای توأم
دلباخته قامت رعناى توأم
آشفته‌ام از فراق‌ت ای دلبرِ حُسن
بر گیر حجاب من که رسوای توأم

گر بر سر کوی تو نباشم چکنم
گر واله روی تو نباشم چکنم
ای جان جهان به تار موی تو اسیر
گر بسته موی تو نباشم چکنم

Dostlar, kömək eləyin ki, yaxşı düşünüm,
Keçsin özümə özüm yad olmaqla günüm.
«Təkbir» dildə üz tutum Məhbuba,
Xirqə soyunum, dərviş olub da öyünüm.

Dostlar yığılanda virdimiz adındır,
Azadə o şəxsdir ki, azadıdır.
Şirin ləb, o şirin xəət, o şirin söz ilə,
Kim fəxr ilə söyləməz ki, Fərhadındır?!

Ey dust, sənin eşqinə düçarıq hamımız,
Hüsnün yadı ilə qəmküsaarıq hamımız,
Qovsan da bizi, əgər qəbul etsən də,
Qəm kuyinə üz tutub qalarıq hamımız.

یاران نظری که نیک اندیش شوم
بیگانه ز قید هستی خویش شوم
تکبیر زنان رو سوی محبوب کنم
از خرقه برون آیم و درویش شوم

در محفل دوستان بجز یاد تو نیست
آزرده نباشد آنکه آزاد تو نیست
شیرین لب و شیرین خط و شیرین گفتار
آن کیست که با این همه فرهاد تو نیست

ای دوست بعشق تو دچاریم همه
در یاد رخ تو داغداریم همه
گر دور کنی یا بپذیری ما را
در کوی غم تو پایداریم همه

Heç qəlbdə səndən özgəyə yoxdur həvəs,
Səndən savayı dadə yetişməz bir kəs,
Yox öylə könül ki, yanmasın eşqin ilə,
Çatsan dadına könüllərin, olmaz əbəs.

94
Ey dust, göz aç, hali-dili zarımı gör!
Bu başı bəlalı canı –bimarımı gör!
Məhrum edəcəksən nə qədər vəslindən!
Ey can, məni sarsıdan bu azarımı gör!

Sən yoxsan əgər qəlbdə, o qəlb deyil,
Eşqinlə döyünməyən ürək gildir, gil!
Varsa elə kəs ki, yol tapammaz qapına,
Bar verməz ağac tək ömrü verməz hasil.

در هیچ دلی نیست بجز تو هوسی
ما را نبود بغیر تو داد رسی
کسی نیست که عشق تو ندارد در دل
باشد که بفریاد دل ما برسی

ای دوست ببین حال دل زار مرا
وین جان بلا دیده بیمار مرا
تا کی در وصل خود برویم بندی
جانا مپسند دیگر آزار مرا

آن دل که بیاد تو نباشد دل نیست
قلبی که بعشقت نطید جز گل نیست
آن کس که ندارد بسر کوی تو راه
از زندگی بی ثمرش حاصل نیست

Qibləmdi qaşın tağı, namazım onadır,
Könlümdə adın, razü-niyazım onadır.
Hacət gözümü iki cahandan çəkərəm,
Göz vursan əgər mənə, niyazım onadır.

96
Ey pır, mənım haqqımda da bir pırlik elə!
Hal ver, dəli-dıvanə və zəncirlik elə!
Əql ilə, biliklə yara çatmaq olmaz,
Cəhl ilə bu yolda gəl, mədəgirlik elə!

Tuti kimisən, dəm vuraraq ürfandan
Qarışqa kimi təxti-Süleymana uman
Fərhad üzü görmüb öldürən Şirini
Yasir olmadan dəm vuran Salmandan.

ابروی تو قبله نمازم باشد
یاد تو گره گشای رازم باشد
از هر دو جهان برفکنم روی نیاز
گر گوشه چشمت به نیازم باشد

ای پیر بیا بحق من پیری کن
حالم ده و دیوانه زنجیری کن
از دانش و عقل یار را نتوان یافت
از جهل در این راه مددگیری کن

طوطی صفتی و لاف عرفان بزنی
ای مورد دم از تخت سلیمان بزنی
فرهاد ندیده‌ای و شیرین، گشتی
یاسر نشدی و دم ز سلمان بزنی

Aşıqlərinə haçan görünməzdin sən?
Fərzanəm, haçan ayrı idiz can ilə sən,
Varlıq kökünü kəsdi qəmin tufanı,
Yarım, de, haçan kəsildi ruhum səndən?

98
Ey piri-muğan, könlümü abad eylə.
Rəhm et, məni qulluğumdan azad eylə.
Şadlıq onu görmədən əziyyətə mənə,
Könlümdən apar şadlığımı, şad eylə!

Dostlar yığılan yerdə həm dud vardı və dəm,
Sufilər arasında nə «la» var, nə «nəəm».
Şadlıqla qəm istəsən, uzaqlaş buradan,
Sən burda nə şadlıq tapacaqsan, nə də qəm.

از دیده عاشقان نهان کی بودی
فرزانه من جدا ز جان کی بودی
طوفان غمت ریشه، هستی بر کند
یارا تو بریده از روان کی بودی

ای پیر خرابات دل آبادم کن
از بندگی خویشتن آزادم کن
شادی بجز از دیدن او رنج بود
شادی بسزدای از دلم شادم کن

در محفل دوست نیست جز دود و دمی
در حلقه صوفیان نه لانه نعمی
گر شادی و غم میطلبی بیرون شو
اینجا نتوان یافت نه شادی نه غمی

Ya rəbb, məni var-yoxun atanlardan et!
Lütf eylə, könlü əziz tutanlardan et!
Qurtar məni xanəgahdan, həm mədrəsədən,
Məcnun kimi qəlbi yas tutanlardan et!

100
Ey dust, mənə yardım et ki, bir seyrə çıxım,
Taətdən uzaqlaşım, işim xeyrə çıxım,
Nə gizli, nə aşikar, nə sən-mən tanıyım,
Bir yarı gözə-gözə gedib deyrə çıxım!

Sərməst olaram içirdiyin badədən,
Huşsuz düşərəm ayağının altına mən.
Huşdan uzağam, çiyrimişəm məstlikdən,
Ta şad olam ondan ki, mənə sən verəsən.

یارب نظری ز پاکبازانم ده
لطفی کن و ره به دنوازانم ده
از مدرسه و خاتقهم باز رهان
مجنون کن و خاطر پریشانم ده

ای دوست مدد نما که سیری بکنم
طاعت به کناری زده خیری بکنم
فارغ ز تویی و منی و سر و علن
یاری طلبم روی به دیری بکنم

سر مست ز باده تو خواهم گشتن
بی هوش فتاده تو خواهم گشتن
از هوش گریزانم و از مستی مست
تا شاد ز داده تو خواهم گشتن

Huşyarlığımı əlimdən al, məst eylə!
Ver, Cami-Ələst meyiylə sərməst eylə!
Artır kərəminlə günbəgün yoxluğumu,
Əslində nəyəm, görünməmə qəsd eylə!

Rüxsarına vurğun olduğum bir andan,
Divanəsiyəm camalının, ey canan!
Gəlməz gözümə bir özgə kəs aləmdə,
Qərq oldu kamalında, yoxa çıxdı bu can.

Səndə tapar həllini dəli-divanəm,
Rüxsarın ilə işıqlanar kaşanəm,
Qaldır bu hicabı ortadan, bəlkə tapa,
Bir yol üzünə üzüm, yolu biganəm.

هشیاری من بگیر و مستم بنما
سر مست ز باده الستم بنما
بر نیستیم فزون کن از راه کرم
در دیده خود هر آنچه هستم بنما

آن روز که عاشق جمالت گشتم
دیوانه روی بی مثالتم
دیدم نبود در دو جهان جز تو کسی
بیخود شدم و غرق کمالتم

ای عقده گشای دل دیوانه من
ای نور رخت چراغ کاشانه من
بردار حجاب از میان تا یابد
راهی برخ تو چشم بیگانه من

Mənsursan «ənəl-həqq» deyərək dəm vurasan,
Dostun üzünü görmədən qovğa qurasan,
Özlük dağının tərkinə qıl, Musa tək,
Ta «bi ərəni» cəlvəsinə tuş olasan.

Ta cəlvəsi ilə itməmişdir dağlar,
«Sə`q» ilə özündən olmamışsan bizar,
Daim qulağında «Lən tərani» eşidər.
Fani ol, o yoxsa özlüyündən ayırar.

تا منصوری لاف انا الحق بزنی
نا دیده جمال دوست غوغا فکنی
دک کن جبل خودی خود چون موسی
تا جلوه کند جمال او بی ارنی

تا جلوه او جمال را دک نکند
تا صعق تو را ز خویش مندک نکند
پیوسته خطاب لن ترانی شنوی
فانی شو تا خود از تو منفک نکند

MÜNDƏRİCAT

<i>İmam Xomeyninin (r.ə.) «Eşq qibləsi» kitabının üçüncü nəşrinə müqəddimə</i>	6
<i>Ön söz</i>	8
QƏZƏLLƏR	11
<i>Gözəllik şərhi</i>	12
<i>Sirlər xəlvətəxanası</i>	14
<i>Mehrab qibləsi</i>	16
<i>Tənha büt</i>	18
<i>Rindlərin məzhəbi</i>	20
<i>Sərvin kölgəsi</i>	22
<i>Pərdənişin</i>	24
<i>Sirrin məhrəmi</i>	26
<i>Yarın ətri</i>	28
<i>Sədaqət iddiası</i>	30
<i>Yanmış aşiq</i>	32
<i>Şadlıq fəslisi</i>	34
<i>Yarın yükü</i>	36
<i>Eşq yolu və rəsmi</i>	38
<i>Bahar</i>	40
<i>Eşqin ləzzəti</i>	42
<i>Yarın diyarı</i>	44
<i>Eşqin sirri</i>	46
<i>Meyin xumarlığı</i>	48
<i>Lütf kölgəsi</i>	50
<i>Əmanət yükü</i>	52
<i>Şərab aludələri</i>	54
<i>Eşq qibləsi</i>	56
<i>Eşq dənizi</i>	58
<i>Cani-cahan</i>	60

TƏRCİBƏND..... 63

Məstlərin üzünə küpü aç bir an!..... 64

Şahidəm, bu şəhər mənə aşına, ... 66

Yengimin içində gizli bir sirr var, ... 68

Bir aşıq ağlayıb, qopardı şivən, ... 70

Səmavi aləmin gur səsi olan..... 72

Ey uzağı görən, ey puri-Azər!..... 74

Dözümlü rindlərin uzağı görən,..... 76

RÜBAİLƏR 79

11	.....	غزلها
۱۳	.....	شرح جلوه
۱۵	.....	نهانخانه اسرار
۱۷	.....	قبله محراب
۱۹	.....	بت یکدانه
۲۱	.....	مذهب رندان
۲۳	.....	سایه سرو
۲۵	.....	پرده نشین
۲۷	.....	محرم راز
۲۹	.....	عطر یار
۳۱	.....	دعوی اخلاص
۳۳	.....	عاشق سوخته
۳۵	.....	فصل طرب
۳۷	.....	بار یار
۳۹	.....	راه و رسم عشق
۴۱	.....	بهار
۴۳	.....	لذت عشق
۴۵	.....	دیار دلدار
۴۷	.....	سر عشق
۴۹	.....	خم می
۵۱	.....	سایه لطف
۵۳	.....	بار امانت
۵۵	.....	میگساران
۵۷	.....	قبله عشق
۵۹	.....	دریای عشق
۶۱	.....	جان جهان

- ۶۳ ..... تر جلیع بند
- ۶۴ ..... خم را بگشا به روی مستان
- ۶۶ ..... من شاهد شهر آشنایم
- ۶۸ ..... رازی است درون آستینم
- ۷۰ ..... بر خاست ز عاشقی صفیری
- ۷۲ ..... ای صوت رسای آسمانی
- ۷۴ ..... ای دور نمای پور آذر
- ۷۶ ..... در حلقه سالکان درویش
- ۷۹ ..... رباعیات